

PROJEKTAS „BRANDOS EGZAMINŲ KOKYBĖS SISTEMOS PLĖTRA“

LIETUVIŲ GIMTOJI KALBA

I DALIS

Teksto rašymo pilotinės užduotys

2007 m. gruodžio 3 d.

Trukmė – 3 val. (180 min.)

NURODYMAI

1. Šios užduoties ATSAKYMŲ LAPE pateikite reikiamus duomenis.
2. Pasirinkite **vieną** iš trijų užduočių ir ją atlikite.
3. Pirmiausia galite rašyti užduoties sąsiuvinyje. **Tik** jame galite naudotis pieštuku bei trintuku.
4. Pasilikite pakankamai laiko savo darbui perrašyti į švarraštį. **Vertinti bus pateikiamas tik ATSAKYMŲ LAPAS!**
5. Atsakymų lape rašinį privalote rašyti **tamsiai mėlyna** spalva rašančiu rašikliu aiškiai ir įskaitomai. Jūsų darbas turi tilpti tam skirtoje ATSAKYMŲ LAPO vietoje. Už ribų esantys įrašai nebus skenuojami ir vertinami.
6. Turite parašyti reikiamo žodžių skaičiaus rašinį. ATSAKYMŲ LAPE suskaičiuokite žodžius ir parašėje nurodykite 460 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, nurodykite, kiek žodžių parašyta. **VERTINANT DARBĄ BUS ATSIŽVELGIAMA Į APIMTĮ.**
7. Ši užduotis nėra bandomoji 2008 m. brandos egzamino užduotis.
Linkime sėkmės!

1. „Žmogaus santykis su gamta dramatiškai pakito“. Ką apie tai manote? Parašykite 430-460 žodžių samprotavimo rašinį.

- Samprotaudami turite remtis ne tik asmeninio ir visuomenės gyvenimo pavyzdžiais, bet ir savo kultūrine patirtimi.
- Savo teiginius argumentuokite bent vienu lietuvių literatūros kūriniu.
- Kurdami tekstą galite pasinaudoti ir žemiau pateiktomis mintimis.

Nueik pas skruzdėlę tu, dykaduoni, patyrinėk jos kelius ir pasimokyk išminties. Neturėdama jokio vado ar pareigūno, ar valdovo, ji pripildė savo sandėlius vasarą ir surenka sau peną per pjūtį. Kaip ilgai tu ten tysi, dykaduoni? Kada kelsi iš miego? (Šventasis Raštas)

*Miškan, būdavo, eini – tai net akį veria;
Vat teip linksmia dūšią, ažu širdies tveria,
Kad net, širdžiai apsalus, ne kartą dūmojai:
Ar miške aš čia stoviu, ar danguj, ar rojuj?!
Kur tik žiūri, vis gražu: žalia, liekna, gryna!
Kur tik uostai, vis miela: giria nosį trina!
Kur tik klausai, vis linksma: šlama, ūžia, siaudžia!
Ką tik jauti, vis ramu: širdį glosto, griaudžia! (Antanas Baranauskas)*

Nuo penktadienio vakaro <...> mokyklos kaimynystėje gyvenantys miestiečiai stebi po švietimo įstaigos teritoriją vaikštinėjantį paukštį. Pernelyg arti žmones prisileidžiantis baltasparnis turėjo iškęsti sužvėrėjusių miestiečių nežmoniškas atrakcijas: gandrai buvo pjudomas šunimi, spardomas, apmėtomas akmenimis ir netgi krepšinio kamuoliu. „Skriejo ir žemės grumstai, ir akmenys. Net spardė. Kokie žmonės! Zarasų rajone pavasarį iškritus iš stulpo gandrų žiūrių trijų kaimų žmonės, padedami elektrikų, ruošė sugrižtantiems paukščiams vietą, kėlė naują gandrų žiūrį, o čia – šitoks žiaurumas“, – pasakojo moteris. Tik sekmadienį vakarop žmonių pamaitintas mėsa gandrai sunkiai užplasnojo ant mokyklos stogo. (Inga Kontrimavičiūtė, žurnalistė)

2. Parašykite 430-460 žodžių samprotavimo rašinį tema „Pasaulis be knygų – pasaulis be ateities“. Pagrįskite arba paneikite šį teiginį.

- Samprotaudami turite remtis ne tik asmeninio ir visuomenės gyvenimo pavyzdžiais, bet ir savo kultūrine patirtimi.
- Savo teiginius argumentuokite bent vienu lietuvių literatūros kūrinio.
- Kurdami tekstą galite pasinaudoti ir žemiau pateiktomis mintimis.

Drebėdama iš susijaudinimo, mama pasakoja man apie tai, kaip mokytojos iš provincijos atvežė grupę mokinių, bet jie visi pabėgo į „Akropolį“, nes knygų neskaito. „Tai jie tundros“, – guodžiu mamą, kuri dėl to liko nemenkai sukrėsta. Taip, dėl mūsų visų gerovės būtina iškirsti brūzgynus ir nulupinėti kerpes, įvykdyti tundros elektrifikaciją. Atimti iš vaikų kompiuterius, televizorius, telefonus. Organizuoti šeimos vakarus su knyga, kažkaip uždrausti neskaitymą. (Giedrė Kazlauskaitė, poetė, eseistė)

Blogos knygos gali mus taip pat sugadinti, kaip ir blogi draugai. (Henris Fildingas)

Skaitymas – keistas procesas, daug kuo primenantis žiūrėjimą į debesis. Norėdamas paskaityti, kaip ir pažiūrėti į debesis, turi rasti nuošalią vietą ir būti nusiteikęs neskubėti. Žinau, kad galima skaityti minant treniruoklio pedalus, bėgiojant rytais ar vairuojant automobilį, per ausinuką klausytis apysakų ir apsakymų, tačiau šiuo atveju omenyje turiu senamadišką, neefektyvą, daugybę laiko atimantį, asocialų laiko leidimą – skaitymą ir nieko daugiau, išskyrus skaitymą. Norėčiau parašyti knygą, pavadintą „Kur buvai? Niekur. Ką veikei? Skačiau. O jūs galite sau leisti skaityti?“ (Džeimsas Erlas, literatūrologas)

3. Parašykite 430-460 žodžių samprotavimo rašinį tema „Ar ugdyti save – prabanga?“

- Samprotaudami turite remtis ne tik asmeninio ir visuomenės gyvenimo pavyzdžiais, bet ir savo kultūrine patirtimi.
- Savo teiginius argumentuokite bent vienu lietuvių literatūros kūrinio.
- Kurdami tekstą galite pasinaudoti ir žemiau pateiktomis mintimis.

Laimingas žmogus, kuris išmintį randa, kuris supratimo įgyja! Juk jos nauda didesnė už naudą sidabro ir jo atlygis didesnis už atlygį auksu. Ji vertesnė už brangakmenius, visi tavo turtai negali jai prilygti. Jos dešinėje ilgas gyvenimas, jos kairėje turtai ir garbė. Jos keliai yra malonūs, o visi jos takai – ramūs. Ji yra gyvybės medis ją suvokiantiems; laimingu vadinamas, kas jos laikosi. (Šventasis Raštas)

Kiek daug tylėjimo gamtoj,

Ir koks kantrus augimas vyksta! (Justinas Marcinkevičius)

Su savimi dirbti daug įdomiau, nes realiai vienintelė realybė, kurią tu gali keisti, tobulinti, – tai tu pats. Visa kita – niekai. Sistemų nepakeisi, save – gali. Net nekalbu apie kažkokias meditacijas, jogas ar valandas giedamas litanijas. Visa tai yra gerai, bet po perskaitytos knygos puslapio tu gali apsičiupinėti savo sielą – ir tikrai jai bus koks spuogas ant nosies iššokęs. Ar pranykęs. (Gintaras Beresnevičius, religijotyrininkas, rašytojas)

Juodraštis

